

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Psicología Clínica	Código	653491008	
Titulación	Mestrado Universitario en Xerontoloxía (Plan 2011)			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicología			
Coordinación	Lorenzo López, Laura	Correo electrónico	laura.lorenzo.lopez@udc.es	
Profesorado	Buján Mera, Ana Lorenzo López, Laura	Correo electrónico	ana.bujan@udc.es laura.lorenzo.lopez@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Coñecer os cambios a nivel cognitivo e comportamental que se producen ao longo do ciclo vital e esencialmente durante o avellentamento. Coñecer os patróns de desenvolvemento normal e patolóxico do avellentamento. Familiarizarse coas probas obxectivas de avaliación máis comunmente aplicadas na avaliación de alteracións psicopatolóxicas e do comportamento. Iniciarse na intervención psicolóxica con persoas maiores. Favorecer a adquisición daqueles coñecementos máis relevantes aportados pola investigación sobre o desenvolvemento adulto e avellentamento.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	Saber valorar de xeito integral ás persoas maiores así como utilizar os resultados da valoración para intervir de acordo ao diagnóstico preestablecido.
A2	Saber diagnosticar a patoloxía máis prevalente nas persoas maiores así como establecer as pautas terapéuticas máis indicadas, tanto desde o punto de vista farmacolóxico como non farmacolóxico.
B1	Estar en disposición de integrarse en equipos de Saúde, centros xerontolóxicos e entidades que prestan servizos dirixidos as persoas maiores.
B3	Ter o coñecemento para denominarse especialista en Xerontoloxía Clínica de acordo á especialidade desenvolvida.
B5	Ser capaz de aplicar o método científico.
B7	Estar en disposición de realizar actividades asistenciais e investigadoras de xeito integral nos campos social, sanitario e sociosanitario.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe		Competencias / Resultados do título	
Adquirir habilidades que permitan transferir o coñecemento teórico adquirido ás diferentes situacións reais provenientes dos ámbitos específicos da intervención psicolóxica.	AP1	BP1	CM3
	AP2		CM4
Aprender a manexar os distintos métodos de avaliación diagnóstica e tratamento psicolóxicos no ámbito aplicado da psicología do avellentamento.	AP1	BM1	
	AP2		
Ser capaz de valorar, interpretar e sintetizar adecuadamente a información procedente de técnicas de avaliación e diagnóstico psicolóxico.	AP1		
	AP2		

Manexar e desenvolver metodoloxías de intervención específica para a poboación de persoas maiores.		BP1 BP3 BI1	
Desarrollar habilidades de comunicación terapéuticas aplicables a contextos sociosanitarios con persoas maiores		BP1	CM1 CM2 CM3 CM4

Contidos	
Temas	Subtemas
Bloque 1. Psicoloxía clínica e avellentamento	<p>Tema 1. Introducción á psicoloxía clínica do avellentamento</p> <p>1.1. Conceptos xerais</p> <p>1.2. Principais teorías</p> <p>Tema 2. Metodoloxía en psicoloxía do avellentamento</p> <p>2.1. Avaliación e diagnóstico psicolóxico</p> <p>2.2. Intervención e tratamento psicolóxico</p> <p>2.3. Investigación en psicoloxía clínica</p>
Bloque 2. Cognición e avellentamento	<p>Tema 3. Orientación e percepción</p> <p>3.1. Concepto e neuropsicoloxía da orientación e percepción</p> <p>3.2. Cambios no avellentamento</p> <p>3.3. Avaliación</p> <p>3.4. Intervención</p> <p>Tema 4. Atención e funcións executivas</p> <p>4.1. Concepto e neuropsicoloxía da atención e funcións executivas</p> <p>4.2. Cambios no avellentamento</p> <p>4.3. Avaliación</p> <p>4.4. Intervención</p> <p>Tema 5. Memoria e aprendizaxe</p> <p>5.1. Concepto e neuropsicoloxía da memoria e aprendizaxe</p> <p>5.2. Cambios no avellentamento</p> <p>5.3. Avaliación</p> <p>5.4. Intervención</p> <p>Tema 6. Linguaxe e comunicación</p> <p>6.1. Concepto e neuropsicoloxía da linguaxe e comunicación</p> <p>6.2. Cambios no avellentamento</p> <p>6.3. Avaliación</p> <p>6.4. Intervención</p>

Bloque 3. Psicopatoloxía no envellecemento	<p>Tema 7. Trastornos afectivos: ansiedade e depresión</p> <p>7.1. Concepto</p> <p>7.2. Epidemioloxía</p> <p>7.3. Proceso diagnóstico. Principais instrumentos de avaliación</p> <p>7.4. Tratamento</p> <p>7.5. Factores de risco de suicidio</p> <p>Tema 8. Trastornos psicóticos e delirium</p> <p>8.1. Concepto</p> <p>8.2. Epidemioloxía</p> <p>8.3. Proceso diagnóstico. Principais instrumentos de avaliación</p> <p>8.4. Tratamento</p> <p>Tema 9. Demencias, deterioro cognitivo e trastornos da conduta</p> <p>9.1. Concepto/Tipos</p> <p>9.2. Trastornos psicolóxicos e de conduta</p> <p>9.3. Tratamento</p> <p>9.4. Atención psicolóxica ao cuidador principal</p>
Bloque 4. Personalidade, adaptación e cambio no envellecemento	<p>Tema 10. Personalidade e envellecemento</p> <p>10.1. Trazos de personalidade</p> <p>10.2. Teorías das etapas e desenvolvemento persoal</p> <p>10.3. Trastornos de personalidade</p> <p>Tema 11. Relacións sociais e sexualidade no envellecemento</p> <p>11.1. O apoio social no envellecemento</p> <p>11.2. Relación familiar e cambio de roles</p> <p>11.3. Mitos e estereotipos sobre sexualidade no envellecemento</p> <p>11.4. Intervención</p> <p>Tema 12. Xubilación, morte e dó</p> <p>12.1. Xubilación: planificación e tempo libre</p> <p>12.2. Afrontamento da morte</p> <p>12.3. Etapas do dó</p> <p>12.4. Apoio psicolóxico en cuidados paliativos</p> <p>Tema 13. Promoción da saúde e envellecemento activo</p> <p>13.1. Percepción da saúde</p> <p>13.2. Promoción da saúde e prevención da enfermidade</p> <p>13.3. Programas de promoción do envellecemento activo</p>

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A1 A2 B1 B3 B7	28	56	84
Obradoiro	A2 A1 B1 B3 B5 B7 C1 C2 C3 C4	10	6	16
Traballos tutelados	B7 B5 C1 C2 C3 C4	4	22	26
Proba de resposta múltiple	A1 A2 B1 B3 B5 B7 C4	2	20	22

Atención personalizada		2	0	2
*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado				

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	Exposición oral por parte das profesoras da materia, guiada por medios audiovisuais para transmitir coñecementos xerais sobre o temario. Terán lugar os mércores de 16:00 a 18:00.
Obradoiro	O alumnado desenvolverá tarefas eminentemente prácticas (tanto na clase como na casa) sobre un tema específico, co apoio e supervisión do profesorado: Estudo de casos clínicos, debate e discusión de contidos específicos da materia, revisión e análise de artigos científicos seleccionados polas profesoras e relacionados co temario.
Traballos tutelados	O alumno realizará un traballo (experimental ou teórico) relacionado co temario baixo a tutela das profesoras. Independentemente do tipo de traballo seleccionado (experimental ou teórico) sempre implicará a revisión de artigos científicos (en español e inglés) sobre o tema, e unha valoración crítica dos mesmos. Ademais os traballos deberán expoñerse na clase co apoio de medios audiovisuais.
Proba de resposta múltiple	Proba cuatrimestral escrita que constará de 40 preguntas con 4 opcións de resposta.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados Obradoiro	A titorización de traballos tutelados e exercicios requeridos nos obradoiros poderase realizar nos horarios de titorías ou mediante correo electrónico: laura.lorenzo.lopez@udc.es, ana.bujan@udc.es.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	B7 B5 C1 C2 C3 C4	Avaliarase a capacidade de síntese e valoración crítica do tema estudado, ademais do contido e formato do traballo, e a súa exposición oral. A cualificación do traballo tutelado contribuirá ao 50% da cualificación total da materia.	50
Proba de resposta múltiple	A1 A2 B1 B3 B5 B7 C4	Exame tipo test composto por 40 preguntas con 4 opcións de resposta sendo unicamente unha resposta correcta. As preguntas mal contestadas restarán 0,33 puntos sobre as correctas, non restando as non contestadas. Exemplo: 30 ben, 4 mal e 6 non contestadas, a puntuación unha vez restadas as incorrectas será $30 - (4 \cdot 0,33) = 28,68$; Puntuación final $= (28,68 \cdot 10) / 40 = 7,17$. Esta cualificación contribuirá ao 30% da cualificación total da materia.	30
Obradoiro	A2 A1 B1 B3 B5 B7 C1 C2 C3 C4	Avaliarase a participación activa e con aproveitamento, a capacidade de resolución de casos e a capacidade de traballo en equipo. Esta cualificación contribuirá ao 20% da cualificación total da materia.	20

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica	Belsky, J.K. (2001). <i>Psicología del Envejecimiento</i> . Paraninfo. Madrid.Fernandez-Ballesteros, R. (2007). <i>GeroPsychology. European Perspectives for an Aging World</i> . Hogrefe. Washington.Fernandez-Ballesteros, R. (2009). <i>Psicología de la vejez. Una psicogerontología aplicada</i> . Pirámide. Madrid.Fernández Liria, A., Rodríguez Vega, B. (2006). <i>Habilidades de entrevista para psicoterapeutas</i> . Desclee. Bilbao.Izal, M., Montorio, I. (1999). <i>Gerontología Conductual. Bases para la intervención y ámbitos de aplicación</i> . Editorial Síntesis. Madrid. Montorio, I., Izal, M. (2000). <i>Intervención psicológica en la vejez. Aplicaciones en el ámbito clínico y de la salud</i> . Síntesis. Madrid.Muñoz Tortosa., J. (2002). <i>Psicología del envejecimiento</i> . Pirámide. Madrid.Triadó, C., Villar, F. (2006). <i>Psicología de la vejez</i> . Alianza Editorial. Madrid.
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías